

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ

τευχος 50

Σεπτεμβριος — Οκτωβριος 1987

Διμηνιαία έκδοση

του Εθνικού Συνδέσμου Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος

«ΥΓΕΙΑΣ ΘΕΡΑΠΑΙΝΑ»
ΕΣΔΝΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ

Εθνικός Σύνδεσμος
Διπλωματούχων Νοσοκόμων Ελλάδος
Πύργος Αθηνών, Γ' κτίριο, 2ος όροφος
Μεσογείων 2 115 27 ΑΘΗΝΑ
Τηλ.: 77 02 861

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ε. Δημητρίου
Κ. Καλανταρίδου
Β. Λανάρα
Μ. Μαλγαρινού

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Μαρία Μαλγαρινού
Καθηγήτρια ΤΕΙ Αθηνών
Πύργος Αθηνών - Γ' Κτίριο
2ος όροφος - 115 27 ΑΘΗΝΑ

ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Φωτοστοιχειοδεσία - Σχεδιασμοί
Εξώφυλλο - Εκτύπωση

1. Γεώργιος Θ. Ράμμος <i>Συντακτική Επιτροπή</i>	159
2. Χημειοδεραπεία <i>E. Μπαρμπούνη-Κωνσταντάκου</i>	150
3. Ρόλος και εργασία της αδεφλής Βιομηχανικής Υγειεινής <i>K. Καλφοπούλου-Βελιτζέλου</i>	170
4. Πρώτη Διδάκτορας Νοσηλευτικής από Ελληνικό Πανεπιστήμιο	174
5. AIDS. Η Δημόσια Υγεία σε κρίσιμη κατάσταση <i>K. Καλανταρίδου</i>	175
6. Ο Καλός Δάσκαλος - Προσόντα - Μεγάλος Δάσκαλος <i>Γ. Βεσκούκη</i>	178
7. Ενημέρωση - Συνέδρια	190

Κατεχακη & Αδριανειου 3 - 115 25 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ. 67 14 371 - 67 14 340

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Νοσηλεύτριες/-ές	1000 δρχ.
Σπουδάστριες/-ές	500 δρχ.
Οργανισμοί - Εταιρείες-	
Βιβλιοθήκες	1500 δρχ.
Εξωτερικό	15 \$
TIMΗ ΤΕΥΧΟΥΣ	170 δρχ.

ΡΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ*

Κ. Καλφοπούλου-Βελιτζέλου

Επισκέπτρια-Αδελφή
Βιομηχανικής Υγιεινής

* Ομιλία που εκφωνήθηκε στον Παγκόσμιο Εορτασμό της ημέρας του Νοσηλευτή

Πριν αναφερθώ στο ρόλο της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής δα ήθελα να διευκρινήσω κάποιο σημείο, από τις εγκυκλίους που κυκλοφόρησαν για τον εορτασμό της Παγκόσμιας Ημέρας της Αδελφής.

Στα αγγλικά κείμενα υπάρχει ο όρος Occupational Health Nurse ο οποίος έχει αποδοθεί στα ελληνικά «Νοσηλεύτρια Υγείας». Υγεία όμως, είναι η πλήρης σωματική, υγχική, διανοητική και κοινωνική ευεξία, η οποία δεν χρειάζεται κανενός είδους νοσηλεία. Ο όρος νοσηλευτής ή νοσηλεύτρια Υγείας δεν είναι ο σωστός όρος, που είναι «Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής». Από τον χρόνο εργασίας της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής μόνο το 1/100 δαπανάται σε νοσηλευτική εργασία και αυτή είναι της μορφής της παροχής Α' Βοηθειών.

Η Αδελφή έκανε την εμφάνισή της στην Ελληνική Βιομηχανία τα τελευταία 20 χρόνια και όχι με την ειδικότητα της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής. Σήμερα, στην Βιομηχανία εργάζονται Αδελφές πρακτικές, εδελόντριες, νοσηλεύτριες, επισκέπτριες και Κοινωνικοί Λειτουργοί. Από τις παραπάνω κατηγορίες μόνο οι Επισκέπτριες έχουν κάποια εκπαίδευση σχετική με την εργασία της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής. Με τον Νόμο 1568/85 δεσπόστηκε ο δεσμός του Ιατρού της Εργασίας και του Τεχνικού Ασφαλείας, αλλά όχι και ο δεσμός της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής.

Το άρθρο 10 του ίδιου Νόμου αναφέρει ότι ο Ιατρός αν δέλει μπορεί να προσλάβει ως βοηθητικό προσωπικό Αδελφή μονοετούς, διετούς, τριετούς ή Επισκέπτρια Υγείας. Αυτό δεν συναντάται σε καμιά από τις Ευρωπαϊκές ή Αμερικανικές χώρες που ασκείται από ετών η Βιομηχανική Υγιεινή και που συνήδως πρώτα προσλαμβάνεται η Αδελφή και ακολουθεί η πρόσληψη του Ιατρού.

Ακόμη σε καμιά περίπτωση η Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής δεν είναι βοηθητικό προσωπικό του ιατρού, είναι συνεργάτης του ιατρού και αν ο ιατρός εργάζεται part-time η αδελφή είναι υπεύθυνη του Τμήματος Βιομηχανικής Υγιεινής.

Η Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής ενδιαφέρεται περισσότερο για τα προ-

βλήματα των εργαζομένων παρά για τα συμπτώματα των ασθενών, διότι ο εργαζόμενος με συμπτώματα ασθένειας δα πάει μόνος του να την συναντήσει, να ζητήσει την βοήθειά της. Τον εργαζόμενο με προβλήματα στην εργασία του δα πρέπει να τον πλησιάσει, να του αποσπάσει την εμπιστοσύνη του, για να εκμαιεύσει τα προβλήματά του.

Τα 2/3 του χρόνου εργασίας της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής ξοδεύονται σε συμβουλευτικές συζητήσεις ή προγράμματα.

Οι γνώσεις της πρέπει συνεχώς να ανανεώνονται και πρέπει να ενημερώνεται σε όλους τις προόδους της επιστήμης της, αλλά και γενικά της τεχνολογίας.

Για να μπορέσει να αποδώσει στο έργο της, χρησιμοποιεί γνώσεις από:

- Όλους τους κλάδους της Ιατρικής
- Την Εργονομία
- Την Τοξικολογία
- Την Δημόσια και Κοινωνική Υγιεινή
- Την Ψυχολογία
- Την Στατιστική
- Την Νομοδεσία

Μερικά από τα βασικά ατομικά χαρακτηριστικά που πρέπει να έχει η Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής είναι: Υπομονή, ευγένεια, εχεμύδεια, ικανότητα να ακούει και να παρατηρεί, να μπορεί να επικοινωνεί σε όλα τα επίπεδα, να έχει ευκολία προσαρμογής, εφευρετικότητα, φαντασία, διορατικότητα, αντικειμενικότητα και ...χιούμορ.

Πρώτο μέλημά της είναι να γνωρίσει όλους τους εργαζόμενους, τα ιατρικά-κοινωνικά-εργασιακά προβλήματά τους και να αποκτήσει την εμπιστοσύνη τους, ώστε να προσέρχονται ευχαρίστως όταν τους καλεί για εξετάσεις.

Συγχρόνως, πρέπει να μάθει όλη την παραγωγική διαδικασία, ολες τις δεσμειώσεις εργασίας, τις πρώτες ύλες, τα τελικά προϊόντα και τον τρόπο διακίνησής τους.

Μόνον όταν γνωρίσει όλα αυτά, μπορεί να αναγνωρίσει τους επαγγελματικούς κινδύνους που τυχόν υπάρχουν, να γνωρίζει τα αντίδοτα των χημικών ουσιών που χρησιμοποιούνται και τα προστατευτικά μέσα που πρέπει να χρησιμοποιούν όσοι τα χειρίζονται.

- Πρέπει να γνωρίζει την Νομοδεσία που αφορά τα επαγγέλματα ή τις ειδικότητες, τα επαγγελματικά Νοσήματα ή τα Εργατικά Ατυχήματα.
- Κρατά και επεξεργάζεται στατιστικώς σε μηνιαία και ετήσια βάση τις απουσίες λόγω ασθένειας, ατυχήματος ή τις αδικαιολόγησης απουσίες και με τα στοιχεία αυτά να βοηθά τον προγραμματισμό και την Διεύθυνση Προσωπικού.
- Εκτελεί ορισμένες απλές εξετάσεις για τον έλεγχο του περιβάλλοντος εργασίας (δόρυθο, φωτισμό, θερμοκρασία, σκόνη, αέρια κ.λπ.).
- Φροντίζει για την καθαριότητα των χώρων εργασίας, της καντίνας, των αποδυτηρίων, των W.C.

- Εκτελεί τους εμβολιασμούς του προσωπικού.
- Οργανώνει εδελοντική αιμοδοσία για τις ανάγκες των εργαζομένων και των οικογενειών τους.
- Εντοπίζει και επισημαίνει τα σημεία όπου έγιναν ή μπορεί να γίνουν ατυχήματα ή οι συνδήκες εργασίας είναι επικίνδυνες για την υγεία των εργαζομένων και ζητά την βελτίωση των συνθηκών.
- Οργανώνει Ομάδες Α' Βοηθειών και τις εκπαιδεύει, ώστε να μπορούν να δώσουν Α' Βοήθειες όταν χρειαστεί.

Η Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής είναι αυτή που θα συναντήσει πρώτα αυτούς οι οποίοι πρόκειται να προσληφθούν. Τότε γίνεται η πριν την πρόσληψη εξέταση η οποία περιλαμβάνει:

- Ιατρικό ιστορικό
- Οικογενειακό ιστορικό
- Επαγγελματικό ιστορικό
- Συνήδειες (κάπνισμα, ποτό, άδληση, ναρκωτικά)
- Μετρά βιολογικές παραμέτρους:
Βάρος
Ύγος
Αρτηριακή πίεση
Οπτική οξύτητα
Χρωματογία
Στερεοσκοπική όραση
Εξέταση Σακχάρου
Σπιρομέτρηση
Ακοομέτρηση ή και άλλες ειδικές εξετάσεις αναλόγως του είδους της βιομηχανίας

Εάν κατά την διάρκεια της συνέντευξης υγείας η Αδελφή έχει αμφιθολίες για το κατά πόσον το άτομο είναι κατάλληλο για πρόσληψη ή για κάποια εξειδικευμένη εργασία, το παραπέμπει στον ιατρό του Εργοστασίου για εξέταση και μετά γίνεται η πρόσληψη του.

Εάν κατά την γνώμη της το άτομο είναι ακατάλληλο ή ακατάλληλο για πρόσληψη, συμπληρώνει το σχετικό σημείωμα προς την Διεύθυνση Προσωπικού, χωρίς να αναφέρει ιατρικές λεπτομέρειες.

Η συνέντευξη υγείας πρέπει να γίνεται σε χρόνο που η Αδελφή είναι ελεύθερη, να μη διακόπτεται, να μη παρευρίσκονται άλλοι και αν είναι δυνατόν σε ιδιαίτερα ήσυχο χώρο.

- Περιοδικές εξετάσεις

Κατά τις περιοδικές εξετάσεις (προηγούνται πάντα οι περισσότερο εκτεθειμένοι σε επαγγελματικούς κινδύνους) οι οποίες γίνονται σε διάφορα χρονικά διαστήματα, γίνονται οι ίδιες εξετάσεις όπως και κατά την πρόσληψη ή αν υπάρχει λόγος και άλλες συμπληρωματικές.

Σε ορισμένες περιπτώσεις που κρίνεται σκόπιμη η αλλαγή δέσεως εργασίας, γίνεται η σχετική εισήγηση στον υπεύθυνο του τμήματος.

Για τα εργατικά ατυχήματα η Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής φροντίζει για την δόλωσή τους στις αρχές και παρακολουθεί την εξέλιξη του ατυχήματος.

Κρατά στατιστική των ατυχημάτων, αξιολογεί τα αποτελέσματα και φροντίζει για την θελτίωση των χώρων εργασίας, ώστε να ελαχιστοποιούνται οι πιθανότητες ατυχήματος.

Για τον σκοπό αυτό η Αδελφή Βιομηχανικής Υγιεινής χρησιμοποιεί διάφορους τρόπους και τεχνάσματα για την εκπαίδευση των εργαζομένων σε δέματα ασφαλείας στην Εργασία π.χ. Ομιλίες-συζητήσεις, προβολές κινηματογραφικών ταινιών, διαφάνειες, διαγωνισμούς κ.λπ.

Για την καλύτερη εξυπηρέτηση των εργαζομένων συνεργάζεται με διάφορους οργανισμούς και νοσοκομεία.

Αρκετές φορές στην υλοποίηση των προγραμμάτων της αντιμετωπίζει δυσκολίες, όπως απροδυμία συνεργασίας των εργαζομένων σε δέματα που αφορούν την υγεία τους.

Οι δυσκολίες αυτές οφείλονται ή σε άγνοια ή σε αδιαφορία ή σε προληγεις και μερικές φορές σε έλλειψη χρόνου από την πίεση της παραγωγής και σπάνια σε έλλειψη κατανόησης της σημασίας της προσφοράς και του έργου της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής.

Εν τούτοις και παρά τις διάφορες δυσκολίες που υπάρχουν, η αποτελεσματικότητα της φροντίδας για την υγεία, στηρίζεται στην επαρκή εμπειρία και κατάρτιση της Αδελφής Βιομηχανικής Υγιεινής και ιδιαίτερα όταν εργάζεται μόνη της χωρίς την υποστήριξη ιατρού της εργασίας.

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Το Royal College of Nursing οργανώνει, όπως κάθε χρόνο, εκπαιδευτικές ευκαιρίες για Νοσηλευτές και Νοσηλεύτριες από άλλες χώρες. Για το 1988 οι εκπαιδευτικές αυτές εκδηλώσεις είναι:

1. Εκπαιδευτικές επισκέψεις στις ημερομηνίες:
  - a) Από 21 έως 25 Μαρτίου
  - b) Από 18 έως 22 Απριλίου
  - c) Από 16 έως 20 Μαΐου
  - d) Από 13 έως 17 Μαΐου
  - e) Από 3 έως 7 Οκτωβρίου
  - f) Από 7 έως 11 Νοεμβρίου και
  - g) Από 5 έως 9 Δεκεμβρίου
2. Πρόγραμμα μαθημάτων από 18 Ιουλίου έως 12 Αυγούστου με θέμα «Φροντίδα Υγείας και Νοσηλευτική στο Ηνωμένο Βασίλειο».

Οι ενδιαφερόμενες να παρακολουθήσουν οποιαδήποτε από τις πιο πάνω ευκαιρίες μπορούν να απευθυνθούν:

Miss Shelagh M. Murphy
 International Secretary
 Royal College of Nursing
 20 Cavendish Square
 London W1M OAB
 Tel. 01409 3333

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

1. Διεθνές Συνέδριο με θέμα «Critical Care Knows No Borders» δα πραγματοποιηθεί από 30 Αυγούστου έως 2 Σεπτεμβρίου του 1988 στο Montreal του Καναδά.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε:

AACN Program Registration
 One Civic Plaza, Nauport Beach,
 Ca 92660 U.S.A.
 Tel. (714) 6449310

2. Από 4 Σεπτεμβρίου έως 9 Σεπτεμβρίου δα γίνει το 5ο Διεθνές Συνέδριο Ογκολογικής Νοσηλευτικής στο Λονδίνο.

Οι οργανωτές του Συνεδρίου ανέλαβαν την ευθύνη αυτόματης Ελληνικής μετάφρασης, με την προϋπόθεση ότι η Ελληνική εκπροσώπηση δα φθάσει τουλάχιστο τον αριθμό 65.

Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην δίδα Πισπιρίκου Στέλλα (τηλ: 69 11 327).